

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/43/2018
Identifikačné číslo spisu: 7915010379
Dátum vydania rozhodnutia: 10.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7915010379.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného K. N. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 10. júla 2019 v Bratislave o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2017, sp. zn. 6To/51/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. a) Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo 7. marca 2017, sp. zn. 1T/64/2015, súd obžalovaného K. N. oslobodil podľa § 285 písm. a) Tr. por. spod skutku obžaloby právne kvalifikovanom ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak,

" v presne nezistenom čase od jarných mesiacov roku 2013, na viacerých miestach v katastrálnom území mesta Trebišov, sa viackrát vyhrážal konateľovi spoločnosti B., s.r.o., Z., Trebišov, Ing. O. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., N. XXX/X tak, že dopadne zle, ak bude obhospodarováť pozemok na parcele L. číslo XXXX/X, orná pôda 36,8158 ha, číslo dielu F. XXXX/X v katastrálnom území mesta R. a dňa 02.11.2013 pred hospodárskym dvorom na H. Z. sa mu vyhrážal zastrelením a rukami mu ukazoval, že ho podreže a následne dňa 04.11.2013 v poobedňajších hodinách v Trebišove pod nadjazdom na ulici M. R. Štefánika sa prostredníctvom zamestnanca spoločnosti B., s.r.o., A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N., K. XXX/XX, vyhrážal slovami, že kto bude pracovať na jeho poli, tak že má zbraň, traktor podpáli a vodiča zastrelí",

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal proti tomuto rozsudku odvolanie. Krajský súd v Košiciach o ňom rozhodol uznesením z 26. septembra 2017, sp. zn. 6To/51/2017, tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti naposledy zmienenému rozhodnutiu odvolacieho súdu z 26. septembra 2017, 6To/51/2017, ako aj konaniu, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) na podnet námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, Mgr. Petra Šufliarskeho, dňa 23. mája 2018 dovolanie v neprospech obvineného (súdu prvého stupňa doručené 25. mája 2018), a to z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., pretože týmto rozhodnutím bol porušený zákon v ustanoveniach § 319, § 285 písm. a), § 2 ods. 12 a § 189 ods. 1 Tr. zák., v prospech obvineného K. N.. Pokiaľ ide o vecné (materiálne) odôvodnenie uplatneného dovolacieho dôvodu, z hľadiska rozhodnutia dovolacieho súdu sa tým nie je potrebné bližšie zaoberať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k takému záveru, že dovolanie ministra spravodlivosti je potrebné odmietnuť (bez preskúmania veci) ako oneskorene podané.

Podľa § 370 ods. 1 Tr. por. ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 370 ods. 2 Tr. por. ministrom spravodlivosti plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že tak ako je to zrejmé z obsahu spisového materiálu, napadnuté druhostupňové rozhodnutie bolo prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Košiciach doručené dňa 9. novembra 2017, pričom ako už bolo uvedené vyššie, posudzované dovolanie bolo ministrom spravodlivosti podané 23. mája 2018 a Okresnému súdu Trebišov doručené 25. mája 2018.

A keďže zákonná šesťmesačná lehota na podanie dovolania v neprospech obvineného začala plynúť od doručenia napadnutého rozhodnutia prokurátorovi, posledným dňom, kedy bolo možné zo strany ministra spravodlivosti podať takéto dovolanie, bol 9. máj 2018. Na to bol minister spravodlivosti upozornený už v podnete námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky pre trestný úsek, Mgr. Petra Šufliarskeho, kde sa uvádza: „Lehota na podanie dovolania Vám podľa § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uplynie najskôr 9. mája 2018.“

Vo všeobecnosti možno k odôvodneniu daného záveru úvodom poznamenať, že Trestný poriadok v aktuálne účinnom znení ustanovenia § 370 ods. 1 považuje za relevantný okamih pre začiatok plynutia lehoty na podanie dovolania doručenie napadnutého súdneho rozhodnutia buď prokurátorovi alebo obvinenému, prípadne jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, pokiaľ sa dané rozhodnutie v zmysle zákona doručuje aj im (ustanovenie § 370 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 určovalo ako začiatok plynutia lehoty „len samotné“ doručenie rozhodnutia súdu bez toho, aby označovalo akúkoľvek konkrétnu osobu).

Ak potom ide o otázku, od doručenia napadnutého rozhodnutia ktorému konkrétnemu subjektu je potrebné odvíjať lehota na podanie dovolania ministrom spravodlivosti (na základe podnetu oprávnenej osoby v zmysle § 369 ods. 1 Tr. por.) v neprospech obvineného, tak tu treba zdôrazniť, že v danom prípade ustanovenie § 370 ods. 2 Tr. por. nemožno vykladať izolovane, ale v kontexte, resp. v nadväznosti na predchádzajúci odsek, ktorého prvá veta jasne stanovuje okrem dĺžky lehoty (šesť mesiacov) aj začiatok počítania lehoty v prípade podania dovolania v neprospech obvineného - bez

rozlišovania toho, aká konkrétna oprávnená osoba takéto dovolanie podáva („Ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať ...“).

Uvedené platí pre všetky prípady podania dovolania v neprospech obvineného, či už ho podáva generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti (len tieto osoby sú oprávnené podať dovolanie aj v neprospech obvineného, resp. je možné, že nimi podané dovolanie bude smerovať tak v prospech ako aj neprospech obvineného - za predpokladu uplatnenia rôznych okolností).

Vychádzajúc z teleologického a systematického výkladu ustanovení § 370 ods. 1 (prvej vety) a ods. 2 Tr. por. tak platí, že šesťmesačná lehota na podanie dovolania (a to aj čo len čiastočne) v neprospech obvineného plynie obom oprávneným osobám (tak ministromi spravodlivosti ako i generálnemu prokurátorovi) zhodne od doručenia rozhodnutia súdu (voči ktorému je dovolanie prípustné) prokurátorovi. Takýto výklad je v prospech obvineného, keď by navyše odporoval účelu prijatia týchto ustanovení, aby prípadné neskoršie doručenie rozhodnutia obhajobe (obvinenému, resp. jeho obhajcovi či zákonnému zástupcovi), ktorá má vždy možnosť domáhať sa zmeny rozhodnutia len vo svoj prospech, malo spôsobiť „predĺženie lehoty“ pre ministra spravodlivosti (na rozdiel od generálneho prokurátora) na podanie dovolania v neprospech obvineného.

Dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 27. februára 2018, sp. zn. 1 TdoV 14/2017.

V preskúmvanej veci bolo teda zistené nesplnenie podmienky včasnosti podania dovolania, a preto sa nebolo potrebné zaoberať ďalšími procesnými podmienkami, ani vecnou stránkou, resp. dôvodnosťou dovolateľom namietaných okolností.

Pozornosti najvyššieho súdu neuniklo ani stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vo vzťahu k začatiu plynutia lehoty na podanie dovolania ministromi spravodlivosti v neprospech obvineného, prijaté dňa 10. júna 2019, ktoré nebolo doposiaľ publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky. V tomto smere je dovolací súd toho názoru, že s týmto nemôže súhlasiť, pretože aj keď stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu je možné zjednocovať výklad, nie je ním možné upravovať zákon, čo evokuje tento prípad. Namieste by mohla byť legislatívna zmena, a to patrí (okrem ďalších subjektov na to oprávnených) aj do gescie ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, konkrétne podľa organizačného poriadku tohto ministerstva - sekcii legislatívy a odboru legislatívy trestného práva. Tiež nie je zanedbateľným, že od účinnosti predmetných ustanovení uplynulo niekoľko rokov, pomerne dlhá doba uplynula i od vyššie citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu z 27. februára 2018, sp. zn. 1 TdoV 14/2017, a k legislatívnej zmene zatiaľ nedošlo (v skutočnosti skôr neprišlo ani k samotnému výkladu a aplikácii týchto ustanovení). Na tomto mieste najvyšší súd ešte primeraným spôsobom odkazuje na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (viď *Albu a iní v. Rumunsko* - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 10. mája 2012, *Borovská a Forrai v. Slovensko* - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. novembra 2014...), ktorá sa sporným podrobne zaoberá. V tejto súvislosti zároveň nie je možné opomenúť ani princípy právneho štátu, konkrétne zásadu právnej istoty, stabilitu v právnych situáciách a dôveru verejnosti v súdny systém.

Zvolenú argumentáciu v tomto rozhodnutí navyše podporuje uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 251/2019, ktoré je potrebné vziať na zreteľ.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.